

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ В СКЛАДНИХ РЕЧЕННЯХ З РІЗНИМИ ТИПАМИ ЗВ'ЯЗКУ

04/08.04.24.
Укр. мова

Клас: 9-А (1 гр.), 9-Б (2гр.)
Вч.: Харенко Ю.А.

ЩО ЦЕ?

ЯК ВПІЗНАТИ?

ЯКІ БУВАЮТЬ?

ЯКІ ЗНАКИ СТАВИТИ?

ПОВТОРЕННЯ

*СКЛАДНИМ РЕЧЕННЯМ З РІЗНИМИ ВИДАМИ ЗВ'ЯЗКУ
НАЗИВАЄТЬСЯ РЕЧЕННЯ, ЩО СКЛАДАЄТЬСЯ ЩОНАЙМЕНШЕ З
ТРЬОХ ЧАСТИН, ЯКІ ПОЄДНУЮТЬСЯ МІЖ СОБОЮ ЗА
ДОПОМОГОЮ СПОЛУЧНИКОВОГО ТА БЕЗСПОЛУЧНИКОВОГО
ЗВ'ЯЗКУ.*

ТИПИ СР З РІЗНИМИ ВИДАМИ ЗВ'ЯЗКУ

СКЛАДНІ РЕЧЕННЯ З СУРЯДНИМ
ТА ПІДРЯДНИМ ЗВ'ЯЗКОМ

СКЛАДНІ РЕЧЕННЯ З
СУРЯДНИМ
І БЕЗСПОЛУЧНИКОВИМ
ЗВ'ЯЗКОМ

СКЛАДНІ РЕЧЕННЯ З
ПІДРЯДНИМ
ТА БЕЗСПОЛУЧНИКОВИМ
ЗВ'ЯЗКОМ

СКЛАДНІ РЕЧЕННЯ З
СУРЯДНИМ, ПІДРЯДНИМ
ТА БЕЗСПОЛУЧНИКОВИМ
ЗВ'ЯЗКОМ

Мозковий штурм

1. Які речення називають синтаксичними складними конструкціями?
2. Скільки частин може входити до структури складної синтаксичної конструкції?
3. Які розділові знаки переважають між частинами складносурядного й складнопідрядного речень ?
4. Які розділові знаки вживаються в безсполучниковому складному реченні?

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ

Та діда теж чогось **не** **веселить** моя **радість**, **він**
зклопотано **схиляється** над колесом, **а** **я** **перелітаю** через
ворота, **і** вже мої **чоботи** з розгону **розбризкують** весняну
вулицю.

[], [], **а** [], **і** [].

У багатокomпонентних реченнях уживаються такі ж розділові знаки, як і в сполучникових та безсполучникових складних реченнях. Найчастіше в таких реченнях ставиться кома. Звісно, якщо частини перевантажені своїми розділовими знаками, то з'являється кома з крапкою.

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ

КОМА СТАВИТЬСЯ

У складних реченнях із сурядним і підрядним зв'язком поряд можуть стояти сполучники сурядності й підрядності, кому між ними ставимо лише тоді, коли після вилучення та переставлення підрядної частини не страждає будова всього речення.

З того вечора я часто приходив до дядька Себастіяна,
і, коли він мав час, ми разом читали якусь книгу, газету чи
гомоніли про всяку всячину.(М.Стельмах).

Порівняємо: *З того вечора я часто приходив до дядька Себастіяна, і ми разом читали якусь книгу, газету чи гомоніли про всяку всячину, коли він мав час.*

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ

КОМА НЕ СТАВИТЬСЯ

Але!!!

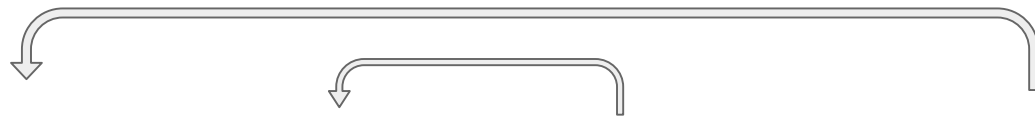
З того вечора я часто приходив до дядька Себастіана,
і коли він мав час, то ми разом читали якусь книгу, газету
чи гомоніли про всяку всячину.

Порівняємо: *З того вечора я часто приходив до дядька Себастіана, **і** то
ми разом читали якусь книгу, газету чи гомоніли про всяку всячину.*

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ

КОМА НЕ СТАВИТЬСЯ

Якщо дві рівноправні сурядні частини, що поєднані єднальними сполучниками, мають спільну підрядну частину.

(Коли він торкався смичком струни скрипки), [все на світі зникало] і [залишалася тільки музика] (В.Собко).

[] і []
↓ ↓
(коли)

Вибіркова робота

1. Гарячою зеленою барвою горить на сонці ячмінь широко стелиться килим ясно-зеленого вівса а далі наче риза рути темніє просо.
2. Харитя поглядала в той куток де лежав серп і думала свою думу.
3. Василько їхав лісом коні глибоко поринали в сніг і ледве-ледве переступали з ноги на ногу.
4. Василько вїокнув на коні і вони побігли підтюпцем наближаючись до лісу що чорною стіною стояв перед ними.
5. Навкруги вила хуртовина бурхав холодний вітер та крутив снігом а Василькові згадалася тепла ясна батькова хата.
6. Василько глянув навкруги здорові дуби стояли в лісі мов страховища і звідусюди простягали до нього цупкі чорні гілки на яких виблискували замерзлі краплі води.

Перевір себе

- 1.Гарячою зеленою барвою горить на сонці ячмінь, широко стелиться килим ясно-зеленого вівса , а далі ,наче риза рути ,темніє просо.
- 4.Василько вїокнув на коні, і вони побігли підтюпцем ,наближаючись до лісу, що чорною стіною стояв перед ними.
- 5.Навкруги вила хуртовина, бурхав холодний вітер та крутив снігом, а Василькові згадалася тепла, ясна батькова хата.
- 6.Василько глянув навкруги : здорові дуби стояли в лісі, мов страховища, і звідусюди простягали до нього цупкі чорні гілки, на яких виблискували замерзлі краплі води.

Перевір себе

1 речення - [], [], а []

4 речення - [], і [], (що...).

5 речення - [], [], а [].

6 речення - []: [], (на яких...).

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ:

1 урок: Вивчити правила за конспектом, виконати завдання.

- 1. Виписати з «Кобзаря» Т. Г. Шевченка 3 складні речення з різними видами зв'язку.
- 2. Накреслити їх лінійні схеми.

2 урок: Повторити правила, виконати вправу 331 (письмово).